

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ 6^{ΟΥ} ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΛΙΒΑΔΟΠΟΝΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Το 6^ο Πανελλήνιο Λιβαδοπονικό Συνέδριο με κύριο θέμα «**Λιβαδοπονία και Προστατευόμενες Περιοχές**» πραγματοποιήθηκε στο Λεωνίδιο Αρκαδίας από 2-4 Οκτωβρίου 2008. Το συνέδριο διοργανώθηκε από την Ελληνική Λιβαδοπονική Εταιρεία σε συνεργασία με τη Αναπτυξιακή Εταιρεία Πάρνωνα και τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Το παρακολούθησαν 180 περίπου σύνεδροι (ειδικοί επιστήμονες, γεωτεχνικοί όλων των κλάδων, εκπρόσωποι υπηρεσιών και φορέων, φοιτητές και σπουδαστές των ΑΕΙ και ΤΕΙ αντίστοιχα, κ.ο.κ.). Στη διάρκεια του συνεδρίου παρουσιάστηκαν 48 επιστημονικές εργασίες (28 προφορικές και 20 αναρτημένες) που ήταν καταναμημένες στις παρακάτω ενότητες:

- A. Κτηνοτροφία και προστατευόμενες περιοχές
- B. Οικολογία λιβαδιών και λειμώνων
- Γ. Διαχείριση και βελτίωση λιβαδιών και λειμώνων
- Δ. Λιβαδικά οικοσυστήματα και άγρια πανίδα
- E. Κτηνοτροφία και δασικές πυρκαγιές

Τα κυριότερα πορίσματα του συνεδρίου είναι τα εξής:

1. Η κτηνοτροφία αποτελεί σημαντικό κεφάλαιο για την ανάπτυξη της υπαίθρου, αλλά παραμένει αναξιοποίητο. Ειδικά στην Ανατολική Πελοπόννησο, οι κτηνοτρόφοι αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα στις συνθήκες διαβίωσης αλλά και στη διάθεση των προϊόντων. Απαιτείται διαφοροποίηση και εκσυγχρονισμός του τομέα εκτροφής των ζώων καθώς και του τομέα εμπορίας προϊόντων ζωικής παραγωγής, ώστε να αναδειχθούν οι μεγάλες δυνατότητες του κλάδου. Έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη παραγωγή πιστοποιημένων βιολογικών προϊόντων καθώς και στη δημιουργία αγροτουριστικών μονάδων, οι οποίες θα συμβάλουν σημαντικά στη οικονομία της υπαίθρου. Οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων για κτηνοτροφικές μονάδες θα πρέπει να διευρυνθούν για να περιλάβουν όχι μόνο το στάβλο αλλά και το βοσκότοπο.
2. Οι προστατευόμενες περιοχές καλύπτουν το 20% περίπου της επιφάνειας της χώρας και αποτελούν ανεκτίμητη φυσική κληρονομιά. Στις περισσότερες από τις περιοχές αυτές η κτηνοτροφία αποτελεί αναπόσπαστη δραστηριότητα, η οποία συνδέεται με τη δομή και τη λειτουργία τους. Η ορθολογική άσκηση της έχει ευεργετικά αποτελέσματα. Η βόσκηση των αγροτικών ζώων συμβάλει θετικά στη διατήρηση ανοιχτών τοπίων και στην αύξηση της βιοποικιλότητας. Ως εκ τούτου, η κτηνοτροφία δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται μόνο ως οικονομική δραστηριότητα, αλλά και ως οικολογική δεδομένου του σημαντικού ρόλου που παίζει στην προστασία του περιβάλλοντος και στη διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών.
3. Τα φυσικά λιβάδια έχουν μακρά παράδοση χρήσης από μεγάλα ζώα, όπως είναι τα αγροτικά, και τα φυτά έχουν αναπτύξει μηχανισμούς προσαρμογής στη βόσκηση, όταν αυτή δεν είναι έντονη και μακροχρόνια. Ως εκ τούτου,

έχουν υψηλή παρουσία ετήσιων και πολυετών φυτών, συμπεριλαμβανομένων και των ψυχανθών καθώς και πλούσια πανίδα θηλαστικών και εντόμων. Για την ορθολογική διαχείριση των εκτάσεων αυτών θα πρέπει να υιοθετηθούν νέες απόψεις που έχουν σχέση με τη λιβαδική υγεία, η οποία λαμβάνει υπόψη όχι μόνο την παραγωγική διάσταση των λιβαδιών αλλά και την περιβαλλοντική.

4. Αν και η φωτιά αποτελεί ένα περιβαλλοντικό παράγοντα ενσωματωμένο στη λειτουργία των Μεσογειακών οικοσυστημάτων, οι πυρκαγιές του 2007 στην Πελοπόννησο ήταν καταστρεπτικές εξαιτίας της έντασης και της έκτασης την οποία είχαν. Το μεγαλύτερο ποσοστό των καμένων εκτάσεων ήταν βοσκότοποι με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν ανυπέβλητα προβλήματα στη διατροφή των ζώων. Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αλόγιστη διαχείριση που ασκήθηκε στο παρελθόν συμπεριλαμβανομένης και της υποβόσκησης, η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη συσσώρευση μεγάλων ποσοτήτων εύφλεκτης βιομάζας. Αν και οι καμένοι βοσκότοποι θα πρέπει να προστατευτούν από τη βόσκηση μέχρις ότου αποκατασταθεί η βλάστηση, ο χρόνος απαγόρευσης θα πρέπει να καθοριστεί ανάλογα με τις κλιματεδαφικές συνθήκες κάθε περιοχής και το δυναμικό αναβλάστησης κάθε τύπου λιβαδικής βλάστησης.
5. Η Ελληνική Λιβαδοπονική Εταιρεία θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη έμφαση στον οικολογικό ρόλο της κτηνοτροφίας, ιδιαίτερα για τη μείωση των δασικών πυρκαγιών, προωθώντας και ενθαρρύνοντας τεχνικές, οι οποίες συνδυάζουν την παραγωγή παραδοσιακών/βιολογικών ζωικών προϊόντων και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, ιδιαίτερα στις προστατευόμενες περιοχές της χώρας μας.